

A SZOVJET ORVOSTUDOMÁNY NYOMDOKAIN HALADVA megkezdte munkáját a „Korányi Sándor” vándorgyűlés

Ünnepélyes keretek között kezdődött meg pénteken Szegeden a körklinikások és körleítannal foglalkozó tudósok „Korányi Sándor” vándorgyűlése. Az ország minden

A szocializmus építésén dolgozni: megtiszteltetés

Hetényi Géza, Kossuth-díjas professzor üdvözlő szavai után Ruzsnyák István, a Magyar Tudományos Akadémia nevében üdvözölte a vándorgyűlés résztvevőit. Hangsúlyozta beszédében, hogy orvosainknak, tudósainknak meg kell érteniük, hogy itt egy új világ, a szocializmus világa van születőben. Ennek az új világnak a felépítésén dolgozni nagy megtiszteltetés számunkra.

— Orvosainknak tanulmányozni kell a marxi-lenini tanokat — mondta többek között. — Munkájuk azonban akkor lesz igazán eredményes, ha nemcsak tanulmányozzák ezt a tudományt, hanem munkájukban fel is használják.

A kutatás tervszerűbbé tételéről beszélt még Ruzsnyák professzor is a megjelent több, mint száz orvos elé példaképpel állította a szovjet orvosokat, a szovjet kutatókat, akik megmutatták a magyar orvosok számára is, hogyan lehet és hogyan kell a tudományos munkát tervszerűvé tenni.

A nagy tapsal fogadott beszéd után Lengyel Mária elvtársnő, az MDP Szegedi Pártbizottsága nevében kívánt eredményes, jó munkát a vándorgyűlés résztvevőinek. Hangsúlyozta, hogy a népi demokrácia, a Magyar Dolgozók Pártja minden anyagi és erkölcsi támogatást megad az orvosok számára, hogy minél eredményesebben be tudják tölteni feladatukat: a dolgozó nép egészségének a megvédését.

Példa: a szovjet orvostudomány

Befejezésül Weill Emil, az Orvosegészségügyi Szakszervezet nevében köszöntötte a vándorgyűlést. Kiemelte, hogy az egészségügyi munkában az elmélet és a gyakorlat szorosán összefügg egymással. A Szovjetunió orvostudományára példát mutat, hogyan kell összekötni az elméleti kutatómunkát a gyakorlattal. Ennek a tudománynak, a világ leghaladóbb orvostudományának kell áthatni orvosaink munkáját. Rámutatott Weill elvtárs, mi jelentett az orvostudomány számára az, hogy a Szovjetunió öt évvel ezelőtt felszabadította hazánkat. Köszönhetik legelső sorban azt, hogy szabadon munkálkodhatnak a dolgozó nép érdekében, az üzemek, bányák, földek dolgozóival együtt építhetik a szocializmust.

Ismételten és ismételten csattant fel a felkes taps a beszédek közben. A megnyitó résztvevői ünnepelték felszabadítóikat, a nagy Szovjetuniót, népiük nagy barátját, Sztálin elvtársat, eredményeink, győzelmeink szervezőjét a Magyar Dolgozók Pártját és annak vezérét, Rákosi Mátyás elvtársat.

A megjelentek ezután átvonultak a Belgyógyászati Klinika előadótermébe, ahol megkezdődtek a vándorgyűlés előadásai.

Tudományos tapasztalatcsere

Az első előadást Babits Antal professzor (Budapest) és tanársegéde: Réti Vámos Ferenc tartotta „A vese nyirokkeringése” címen. A vese nyirokkeringésének szerepét új megvilágításban ismertették és kapcsolásba hozták a vese egyes kóros elváltozásai.

Benkő Sándor és Petri Gábor klinikai tanársegédek héttagú klinikai munkaközösség munkáját ismertették. Azokkal az elváltozásokkal foglalkoztak, melyek a csontvelő oxigénellátásának csökkentése esetén a véráramban kialakulnak. Az előadás nagy mértékben felkeltette a résztvevők figyelmét, úgyhogy utána élénk vita alakult ki. Végeredményben leszögezték, hogy ezek a vizsgálatok komoly lépést jelentettek az egyes jelenségek megismerése terén és további eredmények várhatók a vizsgálatok további folytatásából.

részből érkező kutatókat csütörtökön kiadottság fogadta a vasútállomáson. A kétnapos kongresszust a Tudományegyetem felkészített aulájában nyitották meg.

Borbóla József, Bikich György és Hetényi Géza, a gyomorfekélyes betegek gyomornedvének histamin tartalmát vizsgálták és megállapították, hogy jelentős változások vannak aszerint, hogy a beteg fekélye nyugalmi állapotban van vagy pedig fellángol.

Farkas Károly boncnok és Fekete Sándor szülész (Budapest) a rendellenes méhvérzések keletkezésénél vizsgálták az érellátás szerepét.

Az orvos segít a Martin-munkát

Az előadások délután folytatódtak. Igen érdekes kérdésre került sor legelőször. A budapesti Hajnal-klinika négy kutatója Fischer, Gerő, Rózsahegyi és Szelei beszámoltak azoknak a vizsgálatoknak az eredményeiről, melyeket Martin-munkásokon és egyéb hőmunkásokon végeztek. Az érdekes kutatások eredménye megkönnyíti a hőmunkások gyógyítását, amennyiben tisztázza azokat a folyamatokat, melyek a munka közben befolyásolják a vérnyomást.

PÁRTÉLET ★

Hogyan javította meg munkáját a Szegedi Kender III. számú alapszervezete a vezetőségválasztó taggyűlés óta

Alig három hete, hogy a Szegedi Kendergyár III. számú alapszervezetében megtartották a vezetőségújválasztó taggyűlést. Az új vezetőség eddigi munkája bebizonyította, hogy valóban friss vér került a vezetőségbe. De nemcsak a vezetőség munkájában következett be jelentős változás, hanem a tagság körében is fokozódott az aktivitás, amit a pártmunka bármely területén, a termelő munkában, a hibák felfedezésében, a kritika és önkritika bátrabb alkalmazásában is megmutatkozik.

A héttagú vezetőségben két ifjúmunkás van. Söki János elvtárs, aki a 200-as brigád tagja és Bozsó Antal, aki ugyanakkor élénjár a termelő munkában. De megfelelő számban képviselve vannak a vezetőségben a nők és a műszaki értelmiség is. Nemesak a párttagok, hanem a pártönkívüli dolgozók is nagy megelégedéssel fogadták az új vezetőség megválasztását. Gulyás Ottó pártönkívüli dolgozó például így nyilatkozott az új vezetőségről:

— Valóban azok kerültek be az új vezetőségbe, akik megérdemlik ezt a nagy kiüntetéset. Véleményem szerint már a három hét alatt is bebizonyították, hogy jól el tudják látni feladataikat. Mindannyian közülünk kerültek ki, régóta ismerjük őket.

Élénjárnak a termelő munkában, de a pártmunkában is. Korsós Gizella például 3 gépen dolgozik, igen jó falujáró. Rózsa Alajosné két gépet kezel. Szorgalmas munkájáért jutalmat is kapott. En, mint pártönkívüli dolgozó, nagy bizalommal tekintek az új vezetőség munkájára elé.

A vezetőségválasztó taggyűlés óta eltelt idő eredményeit legjobban a termelő munka területén mérhetjük le. A III. számú alapszervezet, amely a termelés területén már eddig is igen szép eredményeket ért el, a vezetőségválasztó taggyűlés után még inkább a munka középpontjába állította a termelő munkát, a munka-

Godtsegen György (Budapest) keringési elégtelenségben végzett légzésvizsgálatok eredményeiről számolt be. Kutatási eredményeképpen új készüléket szerkesztett, mellyel újabb adatokat szolgáltatott az említett kérdésben. A szegedi Belklinikai négy kutatója Hámor, Scossa és Hetényi érdekes szövettani adatokat mutattak be a gyomorfekély keletkezésének legelső elváltozásairól.

Hedri és Zsebők budapesti professzorok az epehólyagműtét és az epehólyag röntgenes vizsgálata közötti ellentmondásokat boncolgatták és arra a következtetésre jutottak, hogy az ellentmondás nem a technikai vizsgálat hiányosságának, hanem a szervezet valamely állandó, vagy pillanatnyi jellegű eltéréseinek következménye.

Huszák, Könyves-Kolonits és Szák, a szegedi Ideggyógyászati Klinika tudósai a sclerosis polyinsularis nevű súlyos idegbetegség körülményének megismeréséhez szolgáltatott újabb lényeges adatokat. A szegedi Élettani Intézetből Ifj. Issekutz, Lichtneckert, Ifj. Hetényi és Rádnyé az izom anyagcserejéről és vérellátásáról tartottak előadást. Befejezésül Ivanovics, Koch, Pintér szegedi kutatók az agyhártyagyulladás egyik fajtájáról tartottak előadást.

A „Korányi Sándor” vándorgyűlés előadásait ma folytatják.

MIHAIL LOMONOSZOV (1711–1765)

Az orosz tudomány atyja, egyúttal az orosz irodalom megalapítója és az orosz nyelv megteremtője volt. Denisovka (ma Lomonoszovo) faluban született, parasztcsaládból. Tizenkilencéves korában gyalog vágott neki az ezer kilométeres moszkvai útnak. Moszkvába a szláv-görög-latin akadémiára irakozott be. Összes jövedelme napi három kopejkás ösztöndíja volt Anyagi küszködés ellenére is hamar kint tudományos téren.

1736-ban egy diákcsoporttal külföldre küldték kémiai és kolházai tanulmányok folytatására. Külföldi tartózkodása alatt filozófiával, fizikával, matematikával és idegen nyelvekkel is foglalkozott.

Hazatérése után 1742-ben Pétervárot a Tudomány Akadémia fizikai osztálya alkalmazta munkatársként. Négy évvel később tanárrá nevezték ki és az Akadémia tagjává választották. Tudományszeretete és az a törekvése, hogy a tudományt széles tömegek számára hozzáférhetővé tegye, élesen szembeállította az Akadémiát irányító külföldi áldudásokkal, akik Lomonoszovt megvetették „alacsony származásért.”

Lomonoszov rendezte be Oroszországban az első kémiai laboratóriumot. Könyvsorozatot jelentett meg az orosz filológiáról és felolvasásokat tartott a fizikáról. A természettudományok gyakorlati alkalmazásával foglalkozó könyveket fordított. A tudományt nem tekintette öncélúnak, hanem eszköznek a termelőerők kifejlesztésére és a nép kulturális színvo-

nalának emelésére. Alma az volt, hogy a népből merítsenek tudományos utánpótlást — kineveljék „saját Newtonjait és Platóiókat.” A Moszkvai Egyetem alapítója volt.

Allig van tudományág, amelyre szellemé ne hatott volna termékenyítőleg. Elsősorban fizikával és kémiával foglalkozott és megvetette a fizikai-kémia alapját, a molekuláris- és atom-elmélet alapján kutatta a testek tulajdonságait. Kutatta az északi fény titkát is és ezt a kérdést nagy léptéssel vitte előre. Lomonoszov fedezte fel először a Vénusz bolygót körülvevő légkört. Negyvenegy évvel Lavoisier előtt bebizonyította az anyag megmaradásának elvét. A talajfeleségek eredetének kutatásában megelőzte Seveker svájci botanikust.

Sok időt szentelt a kohászatnak és a geológiának. Az első orosz üvegyár neki köszönhető létrejöttét. Tevékenysége utolsó szakaszában a tengeri hajózást tanulmányozta és kutatta a Jeges-tengeren át egy nyugatkeleti hajóút lehetőségét.

Lomonoszov teremtette meg a XVIII. század derekának orosz materialista filozófiáját. Tőle származik az elmélet, hogy a természet különböző jelenségeit a folyamatosan mozgó anyag változó formái határozzák meg. Költői művei kora orosz irodalmának legkiemelkedőbb alkotásai közé tartoztak. Az orosz költészet számára új utakat nyitó verstant dolgozott ki és lefektette az orosz nyelv és nyelvtan tudományos tanulmányozásának alapjait. Bjelinszkij írta róla, hogy Lomonoszovval kezdődik az orosz irodalom. Az irodalom Nagy Péternek nevezte.

A szovjet kormány Lomonoszovról, alapítójáról nevezte el a Moszkvai Egyetemet, Moszkvában, Leningrádban és Arhangelszkben szobrok hirdetik hervadhatatlan érdemeit és emléket.

Megnyit a „Harc a bürokrácia ellen” kiállítás

Tegnap nyitották meg a pénzügyigazgatóság első emeleti kultúrtermében a „Harc a bürokrácia ellen” című kiállítást. Czirek Balázs elvtárs ismertette a nagyszámú látogató előtt a kiállítás célját és vázolta az új, a népi demokrácia tisztviselőinek feladatát.

A postászenekar a Dohánygyárban

A Szegedi Postás Szakszervezet 25 tagú szimfonikus zenekara hatalmas tetszés kíséretében tartotta meg hangversenyét a szegedi Dohánygyár kultúrtermében, ahol a dohánygyári dolgozónak módjában állt gyönyörködni Rossini, Sevillei borbély nyitánya, Mozart: Kis éji zene, orosz népdalgyűjtelek, Kék Duna keringő stb. zeneművek nagyszerű előadásában. A postászenekart Szerdahelyi László karnagy vezette.

A postászenekarnak szennyítő vendégszereplése a Dohánygyárban még szorosabba fűzte a két üzem dolgozóinak egymáshoz való jó viszonyát. A dohánygyári dolgozók ezúton is hálás köszönetet mondanak a postászenekar péntek esti kellemes műsoráért.

Intézményesen gondoskodnak a szegedi szobrok és emlékművek karbantartásáról

A város vezetősége egyre jobban irányt vesz a város szépitésére. Ezt a célt szolgálja az az intézkedés is, hogy fokozottabb gondot fordítanak a város szobrainak karbantartására és javítására. Szeged számos szobra ugyanis az idők folyamán megrongálódott s kijavításuk igen időszoros. A város vezetősége a szegedi szobrok, emlékművek karbantartásával Vigh Ferenc szobrászművészt bízta meg.

x FAJDALOMMAL tudatom, hogy Édesanyám meghalt. Temetése ma lesz az alsóvárosi temetőben, délután fél 3 órakor. Mihály Mihály.

igen sok a tennivaló,

mert nem fordítottak elég gondot a május elsejei munkafelajánlások megszervezésére, nem folytathattunk ennek érdekében kellő agitációs munkát.

S valóban ez most igen fontos feladata a Szegedi Kendergyár III. számú alapszervezetének. A vezetőségnek és minden egyes pártagnak arra kell törekednie, hogy a munkaverseny további fejlesztésével, a május elseje megünneplésével kapcsolatos felvilágosító, népnevelő munkával is hozzájáruljanak pártszervezetünk további erősítéséhez, a világ dolgozóit nagy, nemzetközi ünnepének méltó megünnepléséhez.

minden héten megtartják az értekezleteket,

s a pártbizalmiak fokozott aktivitással vesznek részt a megbeszéléseken.

— Sokkalta bátrabbak az elvtársak — mondja Bosnyákovich elvtárs, a párttitkár. Most már mind többen szólalnak fel az értekezleteken, megmondják a hibákat is. Rámutattak például arra, mennvire